

STAROSNA MIROVINA

Pravo na starosnu mirovinu osiguranik ima kada navršši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

Izuzetno od ovoga, u prijelaznom razdoblju od 1.11.2010. do 31.12.2029. pravo na starosnu mirovinu uz navršenih 15 godina mirovinskog staža osiguranica – žena stječe pod sljedećim uvjetima:

U KALENDARSKOJ GODINI	PRAVO NA STAROSNU MIROVINU OSTVARUJU ŽENE ROĐENE DO	UVJET STAROSTI GOD.-MJESECI
2010	31.12.1950.	60-0
2011	30.09.1951.	60-3
2012	30.06.1952.	60-6
2013	31.03.1953.	60-9
2014	31.12.1953.	61-0
2015	30.09.1954.	61-3
2016	30.06.1955.	61-6
2017	31.03.1956.	61-9
2018	31.12.1956.	62-0
2019	30.09.1957.	62-3
2020	30.06.1958.	62-6
2021	31.03.1959.	62-9
2022	31.12.1959.	63-0
2023	30.09.1960.	63-3
2024	30.06.1961.	63-6
2025	31.03.1962.	63-9
2026	31.12.1962.	64-0
2027	30.09.1963.	62-3
2028	30.06.1964.	64-6
2029	31.03.1965.	64-9

Osiguranicima koji prvi put ostvaruju pravo na starosnu mirovinu nakon propisane dobi mirovina se uvećava 0,15% za svaki kalendarski mjesec nakon navršenih godina života propisanih za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu.

PRIJEVREMENA STAROSNA MIROVINA

Prijevremenu starosnu mirovinu može ostvariti osiguranik koji je navršio 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

Izuzetno od ovoga, u prijelaznom razdoblju od 1.11.2010. do 31.12.2029. osiguranica-žena može ostvariti pravo na prijevremenu starosnu mirovinu pod sljedećim uvjetima:

U KALENDARSKOJ GODINI	PRAVO NA PRIJEVREMENU STAROSNU MIROVINU OSTVARUJU ŽENE ROĐENE DO	UZ UVJET STAŽA OD	
		GODINA	MJESECI
2010	31.12.1955.	30	0
2011	30.09.1956.	30	3
2012	30.06.1957.	30	6
2013	31.03.1958.	30	9
2014	31.12.1958.	31	0
2015	30.09.1959.	31	3
2016	30.06.1960.	31	6
2017	31.03.1961.	31	9
2018	31.12.1961.	32	0
2019	30.09.1962.	32	3
2020	30.06.1963.	32	6
2021	31.03.1964.	32	9
2022	31.12.1964.	33	0
2023	30.09.1965.	33	3
2024	30.06.1966.	33	6
2025	31.03.1967.	33	9
2026	31.12.1967.	34	0
2027	30.09.1968.	34	3
2028	30.06.1969.	34	6
2029	31.03.1970.	34	9

Korištenje prijevremene starosne mirovine povezano je s trajnim odbitkom od mirovine, koji iznosi:

GODINA STAŽA	ODBITAK PO MJESECU
manje od 37	0,34%
37	0,29%
38	0,24%
39	0,19%
40	0,15%

Izuzetno od ovoga, osiguranici-ženi u prijelaznom razdoblju prijevremena starosna mirovina se umanjuje na sljedeći način:

U GODINI	AKO OSIGURANICA IMA GODINA-MJESECI NAVRŠENOG STAŽA				
	31-0	32-0	33-0	34-0	35-0 i više
2010.	31-0	32-0	33-0	34-0	35-0 i više
2011.	31-3	32-3	33-3	34-3	35-3 i više
2012.	31-6	32-6	33-6	34-6	35-6 i više
2013.	31-9	32-9	33-9	34-9	35-9 i više
2014.	32-0	33-0	34-0	35-0	36-0 i više
2015.	32-3	33-3	34-3	35-3	36-3 i više
2016.	32-6	33-6	34-6	35-6	36-6 i više
2017.	32-9	33-9	34-9	35-9	36-9 i više
2018.	33-0	34-0	35-0	36-0	37-0 i više
2019.	33-3	34-3	35-3	36-3	37-3 i više
2020.	33-6	34-6	35-6	36-6	37-6 i više
2021.	33-9	34-9	35-9	36-9	37-9 i više
2022.	34-0	35-0	36-0	37-0	38-0 i više
2023.	34-3	35-3	36-3	37-3	38-3 i više
2024.	34-6	35-6	36-6	37-6	38-6 i više
2025.	34-9	35-9	36-9	37-9	38-9 i više
2026.	35-0	36-0	37-0	38-0	39-0 i više
2027.	35-3	36-3	37-3	38-3	39-3 i više
2028.	35-6	36-6	37-6	38-6	39-6 i više
2029.	35-9	36-9	37-9	38-9	39-9 i više
MIROVINA SE ZA SVAKI MJESEC RANIJEG UMIROVLJENJA UMANJUJE ZA	0,34%	0,29%	0,24%	0,19%	0,15%

INVALIDSKA MIROVINA

Ovisno o opsegu smanjenja radne sposobnosti, osiguranik ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad ili profesionalne nesposobnosti za rad.

Pod općom nesposobnošću za rad podrazumijeva se trajan gubitak radne sposobnosti, tj. kada je osiguranik nesposoban obavljati svoj, kao i bilo koji drugi posao. Pod profesionalnom nesposobnošću za rad podrazumijeva se trajno smanjenje radne sposobnosti za više od polovice prema tjelesno i psihički zdravome radniku iste ili slične naobrazbe i sposobnosti.

Pravo na invalidsku mirovinu ima osiguranik (muškarac ili žena) ako je invalidnost nastala zbog bolesti ili ozljede izvan rada prije navršenih 65 godina života i ako mu navršeni mirovinski staž pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Kao uvjet za ostvarivanje prava na invalidska davanja traži se da najmanje trećinu razdoblja između izvršene 20. godine života (za osiguranike sa višom stručnom spremom izvršene 23., a visokom stručnom spremom izvršene 26. godine života) i dana nastanka invalidnosti pokriva mirovinski staž. Pokriveno razdoblje skraćuje se za razdoblja odsluženja vojnog roka i razdoblja nezaposlenosti.

Ako je invalidnost posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, uvjet mirovinskog staža nije potreban.

Osim invalidske mirovine, u slučaju smanjenja radne sposobnosti, osiguranik može ostvariti pravo i na profesionalnu rehabilitaciju, ako kod njega postoji preostala radna sposobnost. Pravo na profesionalnu rehabilitaciju ostvaruje se pod istim uvjetima kao i pravo na invalidsku mirovinu.

OBITELJSKA MIROVINA

Pravo na obiteljsku mirovinu imaju:

- udovica odnosno udovac
- izvanbračni drug, koji je s osiguranikom ili s korisnikom mirovine do njegove smrti živio u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine
- razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje
- djeca (bračna, izvanbračna, posvojena, pastorčad koju je osiguranik uzdržavao)
- roditelji koje je osiguranik uzdržavao do svoje smrti.

Opći uvjeti za umrlog osiguranika

- 5 godina staža osiguranja ili najmanje 10 godina mirovinskog staža, **ili**
- prema ostvarenom stažu stečeni uvjeti za invalidsku mirovinu, **ili**
- umrli osiguranik bio je korisnik starosne, prijevremene starosne, invalidske mirovine ili korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Ako je uzrok smrti posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, pravo na obiteljsku mirovinu stječe se bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Posebni uvjeti

Udovica i udovac, izvanbračni ili razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje

- nakon izvršene 50. godine života, **ili**
- bez obzira na izvršene godine života, ako obavlja roditeljske dužnosti prema djetetu/djeci koje/koja ima/imaju pravo na obiteljsku mirovinu, ili ako je nesposoban/nesposobna za rad ili to postane u roku od jedne godine nakon smrti osiguranika.

Ako udovica/udovac/izvanbračni drug/razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje do smrti bračnog/izvanbračnog druga nije izvršio/izvršila 50, ali je imao/imala izvršenih 45 godina života, stječe pravo na obiteljsku mirovinu kada navrši 50 godina života.

Dijete

- do izvršene 15. godine života; poslije 15. godine života ako je na redovnom školovanju; dijete koje nije na redovnom školovanju do 18. godine života ako je prijavljeno nadležnoj službi za zapošljavanje
- dijete ima pravo na obiteljsku mirovinu najduže do kraja školovanja, odnosno do izvršene 26. godine života. Ako kod djeteta postoji nesposobnost za rad, pravo na obiteljsku mirovinu koristi se trajno.

Roditelj

- ako je do smrti osiguranika izvršio 60 godina života, **ili**
- ako je mlađi od 60 godina života, ali je do smrti osiguranika ili korisnika prava nastala opća nesposobnost za rad, sve dok takva nesposobnost traje.

PREGLED UVJETA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MIROVINU U R. HRVATSKOJ PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Važeći zakon:

- Zakon o mirovinskom osiguranju (na snazi od 1. siječnja 1999.) s naknadnim izmjenama i dopunama

("Narodne novine", br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07, 35/08 i 121/10)

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE
Središnja služba
A. Mihanovića 3
10000 Zagreb
Hrvatska
+385 1 4595 500
www.mirovinsko.hr